

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-647
Konu : Soru Önergesi

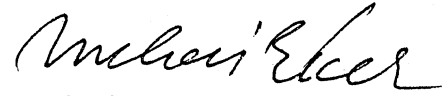
20 Şubat 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 12.01.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-41292 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Erzincan Milletvekili Muharrem IŞIK'a ait 7/2433, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA'ya ait 7/2434, Aydın Milletvekili Bülent TEZCAN'a ait 7/2435, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/2436 ve Uşak Milletvekili Dilek AKAGÜN YILMAZ'a ait 7/2437 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/2433 (2 sayfa)
- 2- Görüş 7/2434 (4 sayfa)
- 3- Görüş 7/2435 (2 sayfa)
- 4- Görüş 7/2436 (2 sayfa)
- 5- Görüş 7/2437 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

7-2434
(GK.83)

Önerge Sahibi : Aylin NAZLIAKA
Ankara Milletvekili
Esas No : 7/2434

Tohumluk, gübre, tarım ilacı, mazot başta olmak üzere tarımsal girdilerde süreklilik kazanan artışlara rağmen ürün fiyatları yerinde saymakta ve ürün tarlada hak ettiği fiyatı alamamaktadır. Bu durum da tarım yapılan alanlarda azalmaya ve üretimde düşüşe neden olmaktadır.

Üretici, aracı ve tüketici zincirinde yaşanan sorunlar ve sektör içi spekülasyonlar, meyve ve sebzelerin tezgah satış fiyatlarında zaman zaman ciddi dalgalanmalara neden olmaktadır. Ülkemizde planlı bir tarım politikasının olmaması, doğru yönlendirilmeyen tarımsal üretim, yetersiz destek politikaları, yüksek girdi fiyatları, tarımda büyük bir çöküşe neden olmuştur. Yanlış tarım politikaları nedeniyle çiftçi, uluslararası piyasalarda rekabet gücünü kaybederken içerde ise piyasanın acımasız koşullarına terk edilmiştir.

5488 Sayılı Tarım Kanunu'nda destekleme bütçesinin GSYH içindeki payı yüzde 1 olarak belirtilmektedir. Bu düzenlemeye karşın 2004-2010 döneminde tarımsal desteklerin GSYH içindeki payı yüzde 0,6 civarında kalmıştır. Bir diğer ifadeyle çiftçi bu dönemde daha da fakirleşmiştir.

Hükümetin tarımda çizdiği pembe tabloya karşın ülkemizde tarımsal üretim her geçen yıl geriye gitmektedir. AKP hükümetleri döneminde ülkemiz özellikle tarımsal girdilerde dışa bağımlı hale getirilmiştir. Bir dönem uluslararası piyasalarda önemli bir paya sahip olduğumuz pek çok üründe ithalatçı durumuna düşmüş bulunmaktayız. Yağlı tohum ithalatı için ayrına ve milyar dolarlarla ifade rakamları bunun en önemli örneklerinden biridir.

TÜİK verilerine göre 2010 yılında bir önceki yıla göre üretim miktarları tahıl ürünlerinde yüzde 2,4, sebzelerde yüzde 2,9 ve meyvelerde yüzde 0,1 oranında azalış göstermiştir.

Ankara, buğday, arpa ve bakliyat üretiminde ülkemizin önemli merkezlerinden biridir. Meyve ve sebze üretiminde de ciddi bir paya sahiptir. Tarımda yaşanan sorunlar Ankara tarımında da ciddi çöküşe neden olmuştur. Özellikle Ayaş, Beypazarı, Kalecik, Kazan, Polatlı gibi tarımsal üretimin yoğun olduğu ilçeler de bu çöküş daha belirgin şekilde hissedilmiştir. Ankara'da 169 bin 225 hektarı sulamaya elverişli arazi bulunmakta, bu arazinin 120 bin 112 hektarlık kısmı ise ekonomik olarak sulanabilir durumdadır. Ankara İli sınırları içinde işletmede olan sulama tesisleri ile sulanan arazi büyüklüğü 19 bin 282 hektardır; yani Ankara'da sulanabilir arazinin yüzde 11,39'u sulanabilmektedir. Ankara'ya ilişkin bu tablo Türkiye'de tarımının, içinde bulunduğu çıkmazı ve sorunları açıkça ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1) Ankara'da 2007-2011 döneminde ekilen tarım alanı, ürün çeşidi ve üretim miktarına ilişkin veriler nedir?

SORU 2) Bu verilerin aynı dönemde yıl bazında ilçelere göre dağılımı nedir?

SORU 3) Söz konusu dönemde, ekilen tarım alanlarında ve üretimde bir düşüş var mıdır? Varsa bunun nedenleri nelerdir? Üretimin artırılması için ne tür önlemler alınacaktır?

CEVAP 1-2-3) Bakanlığımızca son 9 yılda tarım sektöründe üretimin artırılması, kaynakların etkin kullanımı ve gelir seviyesinin yükseltilmesi amacıyla birçok proje başlatılmış ve tarım sektörü önemli oranda desteklenmiştir. Bu desteklemeler tarım sektörüne ciddi ivme kazandırmıştır. Fide, fidan, gübre-mazot destekleri, tohumculuktaki gelişmeler, ürün işleme, paketleme ve depolama yatırımlarına sağlanan teşvikler üretimde etkisini artırarak göstermektedir.

Ankara ilinde en çok üretimi yapılan ürünler; elma, armut, vişne, üzüm, kiraz, domates, kavun-karpuz, soğan, buğday ve şekerpancarıdır. TÜİK verilerine göre Ankara ilinin 2010 yıllık tarım alanı (tarla, nadas, sebze, meyve) toplam 11 Milyon 555 Bin dekadır.

2007-2010 döneminde Ankara ilinde tarla bitkileri (baklagiller, tahıllar, endüstri bitkileri, yağlı tohumlar, yumru bitkileri) toplam üretimi %84, sebzede toplam üretim %11, meyvede ise toplam üretim %6,4 artmıştır. Üretimle birlikte verimlilik de artmıştır.

Tarımsal üretimimizin artırılması ve geliştirmesi yönünde üreticilerimizin desteklenmesine devam edilecek ve bu kapsamda projeler yürütülecektir.

SORU 4) Aynı dönem için tarımdan çalışan nüfusa ilişkin veriler nedir? Faaliyetine son veren tarım işletmesi veya tarımdan çekilen çiftçi sayısı kaçtır? Tarım iş kolunda faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarına ilişkin veriler nedir? Açılan ve kapanan işyeri sayısı nedir?

CEVAP 4) Tarımda çalışan nüfusa ilişkin veriler TÜİK tarafından tutulmaktadır. Ankara ilimizde 2010 yılı itibariyle Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçi sayısı 49.012 olup, Tarım iş kolunda faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarına ait veriler ise Bakanlığımız görev alanına girmemektedir.

SORU 5) Ankara'nın sulanabilir arazilerin yaklaşık yüzde 11.39'u sulanabilmektedir. Bu tabloyu Türkiye'de tarımının getirildiği nokta açısından nasıl açıklıyorsunuz? Ankara'da sulu tarımı yaygınlaştırmak için projeleriniz var mıdır? Bu amaçla 2007 - 2012 döneminde yıllar itibariyle ayrılan kaynak miktarı nedir?

CEVAP 5) Bakanlığımızca son yıllarda yaşanan kuraklığa karşı etkin su kullanımını sağlamak amacıyla, basınçlı sulama sistemleri yatırımı yapan çiftçilerimize 5 yıl vadeli, faizsiz kredi desteği sağlanmıştır.

Yine, kırsal kalkınma destekleri kapsamında, tarla içi basınçlı sulama yatırımlarına %50, toplu basınçlı sulama yatırımlarına %75 hibe desteği verilmektedir. Bu kapsamda Ankara ilinde tarla içi basınçlı sulama sistemleri ile ilgili 214 proje desteklenmiş olup, bu projelere 2.379.976 TL hibe desteği sağlanmıştır.

SORU 6) 2011 yılı içinde meyve ve sebze fiyatlarında yaşanan ve bazı ürünlerde yüzde 60'ı bulan artışlar bilinmektedir. Bu artışlar makul görülebilir mi? Bu artışlar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın, 2002 - 2010 döneminde ilişkin olarak yaptığı, üst üste yaşanan kuraklık ve finans krizine rağmen son altı yılın beşinde tarımda büyüme yaşandığı açıklamasıyla çelişiyor mu?

CEVAP 6) Özellikle kış şartlarının ağır seyrettiği günümüzde cereyan eden don, sel baskınları ve ürünün pazara ulaştırılmasındaki nakliye sorunları nedeniyle fiyatlarda dalgalanmalar yaşanabilmektedir.

TÜİK tarafından açıklanan resmi istatistiklere göre tarım sektörü 2003-2010 döneminde 2007 yılı hariç sürekli büyüme göstermiştir. 2011 yılı için en son açıklanan 9 aylık verilere göre ise tarım sektörü %5,3 büyüme göstermiş olup, bu değerler 2011 yılının da büyüme ile tamamlanacağını bize göstermektedir.

SORU 7) Ankara'da 2010-2011 yıllarında bankalardan ve tarım kredi kooperatiflerinde kredi kullanan çiftçi sayısı kaçtır? Kullanılan kredi miktarı ne kadardır? Takibe düşen kredi sayısı ve miktarı nedir?

CEVAP 7) Tarımın finansmanında önemli bir rol üstlenen tarımsal kredilerde uygun koşullar ve düşük faiz uygulamasının yanında sürdürülebilir bir politika benimsenmiştir. Bu kapsamda 2002 yılında %59 olan tarımsal yatırım ve işletme kredileri faiz oranları kademeli olarak düşürülmüş olup, cari tarımsal kredi faiz oranı, sulama ve hayvancılık faaliyetlerinde sıfıra (faizsiz), diğer tarımsal faaliyetlerde ise %5'e indirilmiştir.

Faiz oranlarındaki bu düşüşle birlikte tarımsal kredi kullanımı da önemli oranda artmıştır. 2002 yılında Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan kredi miktarı 529 Milyon TL iken, 2011 yılında Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan kredi bakiyesi 22,3 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Tarımsal kredilerin geri dönüş oranlarında da son 9 yılda önemli oranlarda artış olmuştur. 2002 yılında; T.C Ziraat Bankası'nca çiftçilerimize kullandırılan kredilerin geri dönüş oranı %38, Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullandırılan kredilerin geri dönüş oranı %71 iken, 2011 yılında; T.C. Ziraat Bankası'nca çiftçilerimize kullandırılan kredilerin geri dönüş oranı %98,9'e, Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullandırılan kredilerin geri dönüş oranı ise %98'e ulaşmıştır.

Türkiye Tarım Kredi Kooperatiflerince Ankara merkez ve ilçelerinde 2011 yılında 9.585 ortağa toplam 134 Milyon TL kredi kullandırılmıştır. 31.12.2011 tarihi itibarıyla, 2010 ve 2011 yılları vadeli borçlarını ödeyemeyenlerden takip hesaplarına aktarılanların bakiyesi 421 ortak üzerinde 3 Milyon TL'dir. Tarım Kredi Kooperatiflerince ortaklara kullandırılan kredilerin vadelerinde ödenememesi halinde, kendilerine 90 günlük ek süre tanınmaktadır. Bu süre içerisinde haklarında herhangi bir icra takibi yapılmamaktadır. Ayrıca, icra takibinde olan Tarım Kredi Kooperatifleri ortakları da dahil olmak üzere, Tarım Kredi Kooperatiflerine vadesi geçen borçlarını ödeme istek ve gayreti içerisinde olan ortaklara, borçlarını ödeyebilmelerini teminen bazı ödeme kolaylıkları sağlanmaktadır.

Ziraat Bankası tarafından Ankara ilinde kullandırılan tarımsal kredi bakiyesi 2002 yılında toplam 14 Milyon TL iken, bu rakam 2011 yılı sonu itibarıyla 688 Milyon TL'ye ulaşmıştır. Ziraat Bankası tarafından kullandırılan tarımsal kredilerin Ankara ilindeki geri dönüş oranı 2002 yılına %40 iken, 2011 yılı sonunda %97'ye ulaşmıştır. Bu artış artık üreticilerimizin aldığı krediyi rahatça ödeyebilecek seviyeye ulaştığını göstermektedir.

SORU 8) Ankara'da organik tarım yapılan alan miktarı nedir? Hangi ürünler yetiştirilmektedir? Miktarları nedir? Organik tarımın desteklenmesi için ayrılan kaynak miktarı nedir?

CEVAP 8) Ankara ilinde 2010 yılı verilerine göre toplam 3.287 ha alanda organik tarım yapılarak, toplam 3.841 ton üretim sağlanmıştır. Ankara ilinde 2010 yılında 60.847 TL, 2011 yılında ise 201.338 TL organik tarım desteği ödenmiştir.

SORU 9) Türk tarımının içinde bulunduğu durumu da dikkate alarak, tarımsal desteklerde artış yapılacak mıdır?

CEVAP 9) Bakanlığımızca son 9 yılda tarım sektöründe üretimin artırılması, kaynakların etkin kullanımı ve gelir seviyesinin yükseltilmesi amacıyla birçok proje başlatılmış ve tarım sektörü önemli oranda desteklenmiştir.

Tarımsal destekler miktar ve etkinlik olarak geliştirilmiş ve daha rasyonel hale getirilmiştir. Bu çerçevede kalite, sağlık, verimlilik ve kırsal kalkınmayı esas alan 61 kalemde destekleme yapılmakta olup, bu desteklerin 52 adedi 2002 yılından sonra başlatılmıştır. Desteklemelerin üretim sezonundan önce açıklanmasıyla üreticilerimizin üretim planlaması yapması sağlanmıştır. 2002 yılında çiftçimize 1 Milyar 868 Milyon TL tarımsal destek verilmiş iken, 2011 yılı itibariyle bu rakam 6 Milyar 962 Milyon TL'ye ulaşmıştır. 2003-2011 döneminde çiftçilerimize nakit olarak ödenen tarımsal destek miktarı toplamda 43 Milyar TL'yi aşmıştır. 2012 yılında da üreticilerimize yaklaşık 7,2 Milyar TL tarımsal destekleme ödemesi yapılması planlanmıştır.